

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114225470
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8114225470.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu: U. G., A.. XX.XX.XXXX, W. XXX XX H. A. Q. XXX, proti žalovaným: 1. F. I., A.. XX.XX.XXXX, W. O. XXX/X, XXX XX F., právne zastúpený: Advokátska kancelária Babin, Petko & partners, s.r.o., so sídlom Hlavná 29, 080 01 Prešov, 2. F. F., A.. XX.XX.XXXX, W. XXX XX H. A. Q. X, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 19. 12. 2017, č. k. 13C/180/2014-209, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade.
- II. Náhradu trov odvolacieho konania žalovanému v 1.rade vo vzťahu k žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit:

„Žalobu zamietla.

Žalovaný v 1. rade má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade náhradu trov konania stranám nepriznáva.“

2. Vec právne posúdil podľa § 131, § 132 ods. 1, § 137, § 216 ods. 1, § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. V odôvodnení súd okrem iného uviedol, že žalobca sa upravenou žalobou v predmetnom konaní domáhal určenia, že nehnuteľnosti v k.ú H. A. Q. zapísané na LV č. XXX, parc. č. XXXX/XX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parc. č. XXXX/XX orná pôda o výmere XXXX m², parc. č. XXXX/XX orná pôda o výmere X m², nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX k. ú. H. A. Q., parc. č. XXXX/XX orná pôda o výmere XXX m², t. č. podľa GP č. XX/XXXX overeného OÚ F. KO dňa 18. 8. 2014 pod č. GI-XXXX/XXXX ako parc. č. XXXX/XX zastavané plochy o výmere XXX m², parc. č. XXXX/XX orná pôda o výmere XXX m², parc. č. XXXX/XXX orná pôda o výmere XXXX m², parc. č. XXXX/XXX ostatné plochy o výmere XXX m² a parc. č. XXXX/XX orná pôda o výmere X m², patria do výlučného vlastníctva žalobcu s povinnosťou žalovaných nahradiť mu trovy konania (ďalej len „predmetné nehnuteľnosti“).

4. Zamietnutie žaloby súd odôvodnil zistením, že v prejednávanej veci pre žalobcu z tvrdených skutočností nesvedčí ani vecná legitímácia, ani naliehavý záujem na žiadnom určení. Žaloba o určenie vlastníckeho práva nezodpovedá obsahu a povahe príslušného právneho vzťahu a žiadané určenie nie je prípustné. V tejto súvislosti súd poukázal na to, že v predmetnom konaní súd nemôže nahrádzať dedičské konanie, ktoré má svoj osobitný postup a môže sa dotýkať aj práv iných osôb. Procesne preto správne bolo potrebné žalovať, že nehnuteľnosť, resp. neprededené spoluvlastnícke podiely patria do dedičstva po právnych predchodcoch žalobcu, resp. že poručitelia boli ku dňu ich smrti vlastníkmi

spoluvlastníckych podielov predmetných nehnuteľnosti, v ktorom konaní by účastníkmi navyše museli byť všetci potenciálni dedičia.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Uviedol, že žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné úspešnému žalovanému v 1.rade jemu vzniknuté trovy tohto konania v zmysle ust. § 257 CSP celkom výnimočne nepriznať a žiadať, aby ich znášal sám, strany sporu do skončenia konania netvrdili, ani súd nezistil. Žalovaný v 1.rade zastúpený v konaní advokátom bol v konaní úspešný v celom rozsahu, preto mu súd voči žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Obdobný nárok na náhradu trov konania by mal mať aj žalovaný v 2.rade, ktorý bol v konaní úspešný v celom rozsahu. Keďže žalovanému v 2.rade v konaní žiadne konkrétne preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva nevznikli a neúspešný žalobca vo vzťahu k nemu na náhradu trov konania nemá právo, súd náhradu trov konania vo vzťahu medzi nimi stranám nepriznal.

6. Proti tomuto rozsudku, proti výroku o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. S rozhodnutím súdu prvej inštancie sa nestotožňuje, keďže súd nevzal do úvahy špecifické okolnosti danej veci a neposúdil vec podľa § 257 CSP. Uviedol, že ustanovenie § 257 CSP zakotvuje moderačné právo súdu zmierniť následky uplatňovania zásady procesnej zodpovednosti za výsledok, zakotvovej v § 255 CSP. Predpokladom použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípad hodný osobitného zreteľa. V danom prípade sa domáhal určenia vlastníckeho práva, poukazujúc na fakt, že v minulosti došlo k dohode právnych predchodcov a strán sporu, podľa ktorej nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom konania, pripadli jeho právnenému predchodcovi a právni predchodcovia žalovaných dostali vlastnícke právo k inej nehnuteľnosti. Poukázal na to, že k uvedenej nehnuteľnosti mu v celom rozsahu svedčí vlastnícke právo podľa osvedčenia o vydržaní, spísaného formou notárskej zápisnice. Súd žalobu zamietol z dôvodu, že podanú žalobu nesprávne formuloval. Je starobným dôchodcom, jeho mesačný príjem je vo výške 482,90 eur. Žije v spoločnej domácnosti s manželkou, ktorá je rovnako starobnou dôchodkyňou, s príjmom 415,50 eur. Podanou žalobou sa snažil dosiahnuť súlad zápisu v katastri nehnuteľností s osvedčením o vydržaní, podľa ktorého je výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností. Má za to, že procesný neúspech žalobcu je daný predovšetkým nesprávne formulovaným petitom žaloby, a preto práve túto okolnosť je potrebné považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa. Zároveň sú dané aj sociálne, resp. majetkové dôvody, ktoré spočívajú v tom, že má príjem iba zo starobného dôchodku, ktorého výška mu neumožňuje uhradiť trovy konania protistrany. K odvolaniu doložil rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 15.03.2019 (č.l. 232), ktorým sa žalobcovi zvýšil starobný dôchodok na 482,90 eur mesačne a rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 29.11.2018 (č.l. 233), ktorým sa manželke žalobcu zvýšil starobný dôchodok na 415,50 eur mesačne. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že nárok na náhradu trov konania žalovanému v 1. rade nepriznáva.

7. Žalovaný v 1.rade sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenými osobami (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, a to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR, II. ÚS 78/05).

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je vzhľadom na odvolaciu argumentáciu žalobcu posúdenie správnosti a zákonnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade.

11. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

13. Odvolateľ namieta nesprávne právne posúdenie veci a žiada aplikovať ust. § 257 CSP vo vzťahu k trovám konania medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade.

14. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu.

15. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane alebo strane, ktorej to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa vychádza zo zásady zodpovednosti za výsledok. Táto zásada sa neuplatní vtedy, ak sú splnené podmienky pre postup podľa § 257 CSP.

16. Zásada procesnej zodpovednosti za výsledok konania sa uplatňuje pre každé konanie. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 MCdo 17/2009, 5 Cdo 67/2010 či 3 MCdo 46/2012), podľa ktorej nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS 292/07, či I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nálež Ústavného súdu ČR, III. ÚS 727/2000). Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (pozri nálež Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07). Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo, že zárobková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.

17. Pri skúmaní, či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, súd prihliada v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania; pritom treba vziať na zreteľ nielen pomery toho, kto by mal hradiť trovy konania, ale je nutné tiež uvážiť, ak by sa také rozhodnutie dotklo najmä majetkových pomerov oprávneného účastníka. Významné sú tiež okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, postoj účastníkov v priebehu konania a ďalšie. (I. ÚS 188/08 Sb. 49).

18. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie nevyplývajú žiadne zistenia, ani dôvody, pre ktoré by bolo možné úspešnému žalovanému v 1. rade jemu vzniknuté trovy tohto konania v zmysle ust. § 257 CSP celkom výnimočne nepriznať a žiadať, aby ich znášal sám. Žalobca v odvolaním

argumentoval tým, že procesný neúspech v konaní bol daný predovšetkým nesprávne sformulovaným petitom žaloby, ktorého správnosť žalobca pri podávaní žaloby nemal dôvod spochybňovať. Žalobca je toho názoru, že práve túto skutočnosť je v danom prípade potrebné považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa, zároveň sú dané aj sociálne, resp. majetkové dôvody na strane žalobcu, ktoré spočívajú v tom, že žalobca rovnako ako jeho manželka sú starobnými dôchodcami. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu nevyplývajú žiadne jedinečné osobitosti prejednávaneho prípadu, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov konania úspešnej strane sporu. Žaloba bola zamietnutá z dôvodu, že žalobcovi z tvrdených skutočností v konaní nesvedčila ani vecná aktívna legitimácia v spore. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že strana, ktorá podala žalobu na súdu, musí vždy zväziť začatie súdneho konania, resp. obranu v ňom, a preto musí znášať aj dôsledky s tým spojené plynúce z procesného neúspechu v konaní. Pre aplikáciu ust. § 257 CSP nie sú dané ani sociálne a majetkové dôvody, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že žalobca žije v spoločnej domácnosti so svojou manželkou, jeho príjem predstavuje starobný dôchodok vo výške 482,90 eura mesačne, príjem jeho manželky predstavuje tiež starobný dôchodok vo výške 415,50 eura mesačne. Navyiac pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch (všetkých) účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá (uznesenie NS SR sp. zn. 4MCdo/2/2008 zo dňa 25. 02. 2009). Žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné úspešnému žalovanému v 1.rade trovy konania nepriznať, odvolací súd nezistil.

19. Nakoľko dôvodnosť aplikácie ust. § 257 CSP nebola preukázaná, odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade ako vecne správny postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému v 1.rade žiadne preukázateľne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto súd vyslovil, že náhradu trov odvolacieho konania žalovanému v 1.rade vo vzťahu k žalobcovi nepriznáva.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).